

[Time: 2½ Hours]

[Marks: 75]

N.B.:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Use of map stencil is allowed.
- 4) Draw sketches, diagrams and maps wherever necessary.

Q. 1. A. Critically examine Hierarchy of Urban Settlements with the reference to Central Place Theory. **15**

OR

Q. 1. B. Describe the origin of the urban areas. What are the recent trends of urbanization? **15**

Q. 2. A. Discuss the various theories based on the role of Cities in regional development. **15**

OR

Q. 2. B. Discuss Salient Characteristics of Peripheral Urbanization. **15**

Q. 3. A. Discuss India's Five Year Plans and Its changing perspectives on city planning. **15**

OR

Q. 3. B. Discuss the transformation of the peri urban regions. **15**

Q. 4. A. Evaluate the challenges related to Mumbai cities reclaimed urban planning. **15**

OR

Q. 4. B. Evaluate the issues of urban planning in the Sub-regions of Mumbai. **15**

Q. 5. Write a short note (Any Three)

A. Urban land use	05
B. Capitalism and Urban Development	05
C. Global City	05
D. Mumbai Metropolitan Region	05

[वेळ : २.१/२ तास]

[गुण: ७५]

N.B.:

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
- ३) नकाशा स्टॅन्सिल वापरण्याची परवानगी आहे.
- ४) आवश्यक तेथे रेखाचित्रे, आकृत्या आणि नकाशे काढा.

Q. 1. A. केंद्रीय स्थान सिद्धांत किंवा सेंट्रल प्लेस थिअरीच्या संदर्भात नागरी वसाहतीच्या पदानुक्रमाचे परीक्षण करा. १५

किंवा

Q. 1. B. शहरांचा उगम व शहरीकरणाचा अलीकडचा कल स्पष्ट करा. १५

Q. 2. A. प्रादेशिक विकासातील शहरांच्या भूमिकेवर आधारित विविध सिद्धांतांची चर्चा करा. १५

किंवा

प्र. 2. B. परिधीय शहरीकरणाच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. १५

Q. 3. A. शहर नियोजनावरील बदलत्या दृष्टीकोनांवर आधारीत भारताच्या पंचवार्षिक योजनांवर चर्चा करा. १५

किंवा

प्र. 3. B. पेरी शहरी क्षेत्रांच्या परिवर्तनाची चर्चा करा. १५

Q. 4. A. मुंबई शहराच्या भराव घालून केलेल्या शहरी नियोजनाशी संबंधित आव्हानांचे मूल्यमापन करा. १५

किंवा

प्र. 4. B. मुंबईच्या उपप्रदेशातील नागरी नियोजनाच्या समस्यांचे मूल्यमापन करा. १५

प्रश्न 5 टीप लिहा (कोणतीही तीन)

- A. नागरी भूमी नियोजन ०५
- B. भांडवलशाही आणि शहरी विकास ०५
- C. ग्लोबल सिटी ०५
- D. मुंबई महानगर प्रदेश ०५